

Wizyta pożegnalna ambasadora ZSRR w Polsce A. A. Sobolewa i towarzysza Bieruta...

SZTANDAR MŁODYCH ORGAN ZARZĄDU GŁÓWNEGO ZMP

Warszawa, piątek 26 czerwca 1953 r. Nr 150 (979) B Cena 20 gr

Największa sportowa impreza szkolna - Pierwsza Ogólnopolska Spartakiada rozpoczęta

PO SKOŃCZONEJ NAUCE MŁODZIEŻ ROZPOCZYNA WAKACJE

Wróćcie do szkół zdrowsi, silniejsi, pełni zapału do lepszej, wydajniejszej pracy!

Młodzieży szkolna, zetempowcy, harcerze!

Dziś, na zakończenie roku szkolnego otrzymujecie świadectwa z ocenami Waszej całorocznej pracy. Opuszczacie dziś szkoły i wracacie do domów...

Wykorzystajcie okres ferii letnich dla poznania w czasie wycieczek piękną ziemię ojczystą, wyzwoloną na zawsze z ucisku społecznego i niewoli.

Drodzy przyjaciele - absolwenci Techników i Zasadniczych Szkół Zawodowych!

Macie już poza sobą ostatni wielki wysiłek Waszej pracy szkolnej - egzaminy maturalne i kwalifikacyjne. Wychodzicie z murów szkolnych, w których otaczała Was serdeczna i troskliwa opieka...

Już koniec roku szkolnego. Z wesołych i zadowolonych twarzy uczniów szkoły TPD VI w Warszawie widać wyraźnie, że świadectwa promocyjne wypadły niezłe...

Rudzkie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego jako pierwsze w górnictwie melduje o wykonaniu planu półrocznego

O wykonaniu półrocznych zadań wydobywczych zameldowała 21 czerwca br. pierwsze w przemyśle węglowym Rudzkie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego.

Eliminacje przedfestiwalowe woj. łódzkiego ciekawym pokazem dorobku amatorskich zespołów młodzieży

W dniu wojewódzkich eliminacji przedfestiwalowych sala Filharmonii w Łodzi wypełniona była do ostatniego miejsca. W głąb sceny, umieszczona na czerwonym tle, widniała olbrzymia makietka globu ziemskiego...

Uczennicom i uczniom kończącym dziś rok szkolny, życzymy radosnego wypoczynku, wesołych, pożytecznie spędzonych wakacji.

Budowniczo huty im. B. Bieruta realizują zobowiązania lipcowe Pierwsza próba rozpalenia kotła nr 1 w siłowni

Fala zobowiązań produkcyjnych dla uczczenia Święta 22 Lipca potęgnieje w woj. stalingrodzkim z dnia na dzień. Do Czynu Lipcowego stanęło do 22 lipca, już ponad 70 proc. załóg śląskich kopalń, dziesiątki tysięcy hutników i robotników zakładów przemysłu metalowego...

50 tys. studentów wyjedzie na praktyki wakacyjne

W bież. roku około 50 tys. studentów szkół wyższych Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego, tj. o 9 tys. więcej niż w roku ub. pośle na praktykach wakacyjnych i dyplomowych swe przygotowanie do pracy zawodowej.

3 uni zobowiązali się skrócić czas koszenia żyta spółdzielcy z Pławic

Spółród zespołowych gospodarstw do Czynu Lipcowego pierwsi włączyli się członkowie Spółdzielni produkcyjnej z Pławic w pow. Środa w woj. poznańskim. Spółdzielnia ta jest obsługiwana przez POM w Środzie, który zainicjował Czyn Lipcowy wśród załóg POM 9 rocznicę PKWN i pierwszą rocznicę uchwalenia Konstytucji PRL uczcąc ją szymbik, sprawnym i jak najstarszym zespołem przeprowadzeniem żniw i omłotów.

MARZENIE O STALI

„Każy z nas z osobną przedstawia jakąś wartość, ale razem możemy zdziałać nie trzykroć, lecz dziesięćkroć więcej”.

(W. Czkalow, pionier arktycznego lotnictwa, Bohater Związku Radzieckiego).

nie tylko podstawowych. Nie mieli nawet łopaty. „Na lewo” musieli kombinować szkiełka. Druga obawa — to o stal. Jaką stal da jego brzyda? Przed każdą łopatą domieszek wahał się po kilka minut. Wtopy trwały nieraz i po piętnastu godzinach.

Kolektyw nie był jeszcze mocny. Chwilami opadały im ręce i wydawało się, że są za słabi wobec pieca, upału, braku szkiełek i własnej niewiedzy. Drogą były dwie: albo cofnąć się, albo pokonać, ujarzmić stal.

Marzec zaczął od siebie. Nigdy chyba nie nauczył się łwie, co w tym okresie. Pytał mistrza, inżynierów, nieustannie i natręcznie jak małe dziecko zadające pytania i podziwów. Okres ten bezpośrednio poprzedził kurs propagandowy zarządu miejskiego ZAMP, który ukończył Bernard Kurs ten, widział na nim zdobyć — podsunęła mu kluczy do rozwiązania trudnej sytuacji przy piecu. Uczył się na kursie o konstytucjach krajów kapitalistycznych, o konstytucji Polski sanacyjnej, o Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Sam najlepiej wiedział, co oznacza jedyna — a co druga. Trzęsła polityczna tych konstytucji — to jego własne życie do wyzwolenia — i od wyzwolenia. Prowałił skolenie zetempowskie w grupie. „Aby umocnić brzydę — trzeba wzmocnić ludzi, ich świadomość” — Bernard wiedział dobrze o tym, dlatego np. Mieczysław Czepiec, który był już i kolejarzem i murarzem przyszedł na Nową Hutę. Jego też ciągnęło do stali, ale więcej chyba jeszcze do hutniczych zarobków. Nie rozumiał znaczenia swojej pracy, budowy, której był współtwórcą. Dlatego jego najszybciej zniechęcały trudności.

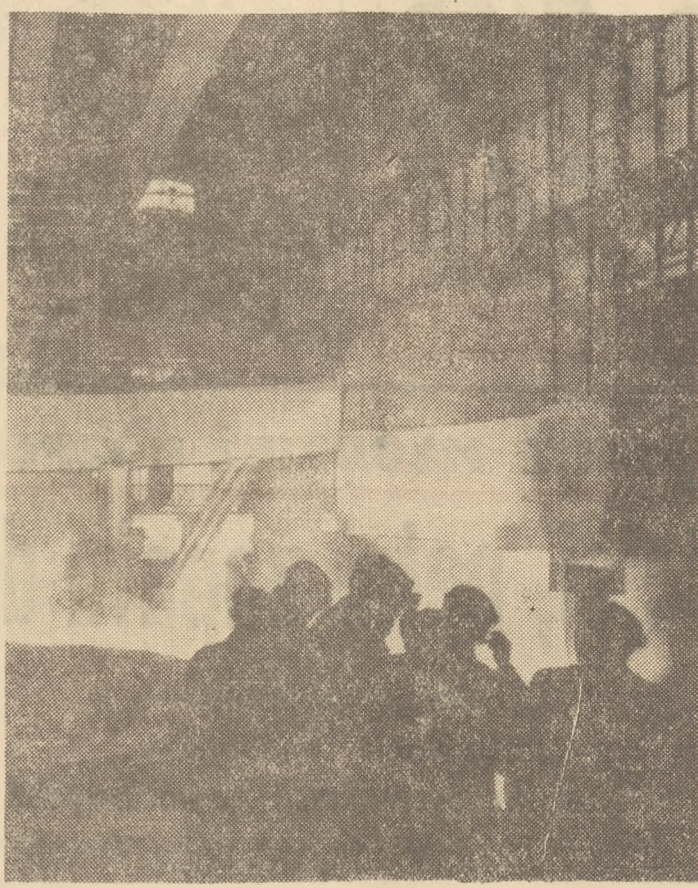
Zaczął więc opowiadać Bernard członkom brzydy o swoim życiu, o tym, co było przed wojną i w czasie okupacji, o burżuazji, jej konstytucji, o wyzwoleniu i wyzwoleniu, o tym, co było dwa lata temu w Nowej Hucie. Ale najwięcej mówił o tym — co będzie. Mógł śmiało mówić, bo wystarczało mu porównanie rok 51 i 53 by rachunek na rok 55 był nie tylko prawdopodobny, ale oczywisty. Oto z prostej opowieści Bernarda wyłania się daleki, prawie kształt przyszłości: ich miasta, które są pionierami, wielkich gigantycznych pieców, przy których staną na pewno jako pierwsi już zasłużeni hutnicy Nowej Huty, wyłania się przyszłość, która wywołuje: socjalizm. Oni są tymi, którzy stoją w pierwszej linii budowy: przy stali. Od stali zaczyna się wszystko — tłumaczy Bernard — stal — to drożdże, na których wyrasta moc Ojczyzny. — Tak prowadził robotę polityczną w brzydzie Bernard.

A tymczasem nadzelił najcięższy moment, najtrudniejszą próbą.

Pod wpływem tego, co mówił Bernard, pod wpływem trudności, które razem z nim pokonał — wyrósł Czepiec. Stał się ofiarą, pełnym poświęcenia budowniczym Nowej Huty. Mimo że dotąd nie dostał szkiełek, mimo że prześwietlił sobie oczy i nawet z tego powodu chorował — pracował z zapalem.

Wiś o śmierci Stalina — przyniosła brzydzie stojącej przy piecu — młoda rdzenia: płacząca na cały głos. Stanęli tym razem wobec największego dotąd wyzka: postanowili hoł — przemienić w stal. Przeprowadzili wytop w cztery godziny, a jeden wytop przeprowadzili ponad plan.

Tak żegnali wielkiego Stalina. Czas, w którym wytop trwał, nieraz pół doby — był już da-

lono poza nimi. Razem zdobywali władzę nad czasem, nad stalą.

Stal zawiera w sobie kształty przyszłości

Zobowiązania pierwszomajowe jeszcze podniosły w górę wyniki ich pracy: w kwietniu brzyda wyrobiła 215 procent normy. Ani razu nie stanął piec. Na parę dni przed 1 Majem pisali zetempowcy Nowej Huty do młodzieży radzieckiej list, w którym dziękowali za pomoc, za wspaniałe maszyny, które są podstawą ich zwycięstw. Pisali o solidarności międzynarodowej młodzieży całego świata. Mogli młodzieży wyrazić w tym liście wyraznie powiedzieć — czym u siebie: umocnili go stalą. Swoim trudem wzmocniają go co dzień.

W przeddzień Święta Hutnika detarła do brzydy wiś o apeli brzydy Jara Kutrzeby. Sprawa była dla całej brzydy jasna: chodzi o Nową Hutę, o ich Hutę, o ich miasto, o największą budowę socjalizmu, o wielkie wyróżnienie i szczenie. Zostali przyjęci w poczet kandydatów Partii. Wtopy sły teraz coraz częściej i były coraz lepsze.

Pod wpływem tego, co mówił Bernard, pod wpływem trudności, które razem z nim pokonał — wyrósł Czepiec. Stał się ofiarą, pełnym poświęcenia budowniczym Nowej Huty. Mimo że dotąd nie dostał szkiełek, mimo że prześwietlił sobie oczy i nawet z tego powodu chorował — pracował z zapalem.

Wiś o śmierci Stalina — przyniosła brzydzie stojącej przy piecu — młoda rdzenia: płacząca na cały głos. Stanęli tym razem wobec największego dotąd wyzka: postanowili hoł — przemienić w stal. Przeprowadzili wytop w cztery godziny, a jeden wytop przeprowadzili ponad plan.

Tak żegnali wielkiego Stalina. Czas, w którym wytop trwał, nieraz pół doby — był już da-

Andrzej Mondalian

NA ŚMIERĆ ROSENBERGÓW

Niepotrzebnie czekają kable, minął ból już, nie ulękli się, nie osłabli Ethel i Julius.

Ludzie spaleni prądem w kamiennych worach więzienia wróćą gniewem i sadem na swoją zhańbioną ziemię.

Wróć, bo w dni obłudy, gdy prawo do mordu ludzi, zwykli, codzienni ludzie zostają sumieniem ludu.

Wróć, z jego oblicza rwać kapturowe maski, a że nie kupczyli życiem — żyć będą nie z prawa łaski.

Po kiedy sercu i żyłom braknie siły i hartu, dodają odwagi żywym wskrzeszone imiona martwych.

W przygotowaniach do Festiwalu pogłębia się jedność młodzieży norweskiej

Gunnar Broving

Przewodniczący Komitetu Festiwalowego w Norwegii

Nie jestem członkiem organizacji należącej do SFMD, lecz kontakty, które utrzymywałem z Federacją utwierdziły mnie w przekonaniu, że jest rzeczą konieczną rozszerzyć współpracę pomiędzy SFMD a młodzieżą, która nie należy do Federacji.

Festiwal jest wspaniałą okazją, by nawiązać taką współpracę. Malcolm Nixon (członek SFMD — red.) był ostatnio w Norwegii. Razem odwieźliśmy najwięcej organizacji młodzieżowej i wreczyliśmy im zaproszenia na Festiwal. Przeprowadziliśmy liczne dyskusje z aktywnymi i członkami organizacji politycznych i kulturalnych, którzy obiecali przedyskutować na posiedzeniach swych władz centralnych nasze zaproszenie. Wkrótce po tym, jedna z tych organizacji — Organizacja Wczasów Młodzieży Norweskiej przysłała swego obserwatora na posiedzenie norweskiego komitetu festiwalowego. Komitet ten został utworzony z przedstawicieli młodzieży różnych poglądów politycznych, a ja zostałem wybrany przewodniczącym Komitetu.

Wydałmy apel do młodzieży norweskiej zwołując ją do wzięcia czynnego udziału w przygotowaniach do Festiwalu. Pod apelem podpisał się: przewodniczący i b. przewodniczący grupy młodzieży Organizacji Narodów Zjednoczonych, przewodniczący Stowarzyszenia Polityki Międzynarodowej, b. sekretarz Stowarzyszenia Studentów Norweskiej i inni, znani działacze młodzieżowi, młodzi robotnicy, artyści i artyści.

Apel został wysłany do wszystkich organizacji młodzieżowych, związków zawodowych i prasy. Gazeta

„Godtemplarungdomen” poświęciła wiele miejsca apelowi, a sekretarz redakcji należący do Związku Umiałowionych (organizacja mieszczan — red.) stwierdził, że Festiwal jest wielką manifestacją pokojową. Apel opublikowało również wiele innych gazet. Ja sam pisałem kilkakrotnie na temat Festiwalu w periodyku naszej organizacji — Związku Absyntentów oraz wysłałem list do wszystkich naszych kół terenowych. W Oslo, na zgrupowaniu kwadrantów przemawiałem do 200 osób na temat pokoju i Festiwalu. Wysłany został również film o Festiwalu berlińskim. Zorganizowaliśmy również kilka zebrań dyskusyjnych na temat Festiwalu. Tegorodzaju zebrania organizujemy nie tylko w Oslo, lecz również we wszystkich większych miastach Norwegii. Dużą pomocą w naszej pracy są filmy kulturalne, sportowe a szczególnie film o Festiwalu w Berlinie.

W mieście Bergen, gdzie również pracuje już komitet festiwalowy, wysłaliśmy film po zebraniu dyskusyjnym. W miastach jak np. Stavanger, Trondheim, Narvik i innych, powstały komitety festiwalowe, które wykazują ożywioną działalność. W większych fabrykach i zakładach pracy również powstały komitety festiwalowe, a niektóre z nich wydają nawet lokalne gazetki. Komitet festiwalowy założył także studencki.

Wydałmy ulotki na temat Festiwalu, które są rozpo-

wszechniane na zebraniach — czynimy nawet próby, by radio norweskie nadawało nasze audycje festiwalowe. Celem przewycięzenia trudności finansowych i umożliwienia wysłania delegacji na Festiwal, rozpoczęliśmy zbieranie pieniędzy na pokrycie kosztów podróży naszych delegatów oraz na fundusz solidarnościowy.

Festiwal wzbudził żywe zainteresowanie wśród szerszych rzesz młodzieży i każdego dnia otrzymujemy nowe zgłoszenia na wyjazd. Delegacja nasza liczyć będzie około 600 osób. Obecnie przygotowujemy nasz program kulturalny, na który składać się będzie między innymi: balet, tańce ludowe, orkiestra, chór. Poza tym przygotujemy na Festiwal film i wystawę.

Zdajemy sobie jednak sprawę, że jeszcze wiele pozostało do zrobienia w okresie, jaki nas dzieli od Festiwalu. Nasz podkreślenie zastępuje fakt, że praca z młodzieżą w roku bieżącym jest dużo łatwiejsza, gdyż coraz więcej młodzieży norweskiej rozumie, że każdy może wnieść swój wkład w dzieło utrwalenia pokoju, a szczególnie dla tego, że w młodzieży naszej tkwi mocne pragnienie utrzymania przyjaźnielskich stosunków z młodzieżą całego świata.

Jesteśmy również wdzięczni młodzieży niemieckiej, czechosłowackiej, węgierskiej i rumuńskiej za pomoc w transporcie, jaką nam przysłała, a także w przygotowaniu Festiwalu. Jesteśmy przekonani, że nie będzie on daremny. Miliony młodych rąk złączonych na Festiwalu stanowią wielką siłę w obronie pokoju.

Lud w karykaturze

Franciszek Kostrzewski (1823—1911) — „Czy będziemy dzisiaj jadły...?”
Władysław Daszewski (1922) — „Ilnó bezrobotnych w Warszawie stale się zmniejsza”.

Jerzy Flisak (1951) — „Bardzo was przepraszam za spóźnienie...”

Cieża

Czy znacie Rzepin koło Krosna? Spadek miasta jest martwy, zamieszany piętami wojny — życie odżywa w brzoźnych, matczyń uliczkach. Krem — czają go lasy, zamykają w spokój i ciszę. Tam znalazł pracę Bernard, gdy po wyzwoleniu zwieli wreszcie kulków. Był walny, pracowal, ale ciężo mu było brzoż. Ordynował niepokój. Widowało mu się, że życie prawdziwe życie ucieka, przepływa obok.

Wreszcie, gdy był w brzydzie SP dowiedział się, że ma powstanie nowe miasto, w którym będą wznosił się. Bez chwili namysłu rzucił Rzepin, zostawił z sobą ciżę małego miasteczka.

Pionierzy nowego miasta

Marzec, którego wytkarłim czerny, kulki: chleb, był u czystościem całego poczatkku Nowej Huty, murował pierwsze mury, był z Dobrzyńskim pierwszym rekord młodzieżowy w murarstwie. Na Marczaka rzuciła się z siekiera kobieta, popiecznica kulaków, nienawidzących budowy. I on, Marczak, w odpowiedzi śpił walcem na całym głos:

„My zetempe, my zetempe, cokolwiek nie boimy się”.

Ból pionierów nowego miasta. Ale marzenia o stali, o piecu nie opuszczało go. Wreszcie w końcu 1951 roku wysłany przez dyrekcję Kombinatu Nowa Huta Bernard wyjechał do szkoły hutniczej, do Białzyny. Tam w szkole po raz pierwszy Bernard spotkał Władysława Lewandowskiego. Życie Władka było podobne. Bez życia Lewandowskiego członkiem ZAMP. Wstąpił do organizacji trzy lata później niż Bernard, w roku 1951 — edy tylko założono koło w ich wsi, Kaleni. Ciekaw byłym światła — opowiadał Bernardowi — ciekawili mnie najwięcej hutnicy. Nigdy nie widziałem, jak się topi żelazo”. Zgłosił się do-

komendy SP, do szkoły hutniczej.

Tak oto marzenie o stali — z dwóch odległych wiosek, przywiodło do szkoły hutniczej do Nowej Huty dwóch przyzwoitych, niezłączonych przyjaciół: Bernarda i Władka, którzy stanowili początek przyszłej młodzieżowej brzyady Bernarda Marczaka.

Bernard, gdy znalazł się pierwszy raz w hucie, będąc na praktyce — przetrzaszył się szumnie idących z hukiem, górą halli, spawanych od czasu do czasu szarymi Przerazony, uskożczył w bok — o wstydzie! — wpał na gotowe formy i potłukił je.

Władek — donieru, gdy razem jechali z Bernardem po skończonej praktyce do Nowej Huty, zobaczył swoje miasto, Mingi Kraków, tonący w żółtawym zmierzchu. Dalej — zobaczył lunę Jasny obłok, nasycony czerwonym światłem, nieruchomo wisiał nad ziemią.

— Pożar! — krzyknął Władek. Rzucił się ku oknu, potrącając śpiących pasażerów. Bernard szepnął:

— Nie bój się — to Nowa Huta!

Rankiem ujrzał Władek miasto — nieogarniona wzrokiem, drgająca pracą panoramą budowy, czerwien murów, zieleni pól, strzypami wchłoniętych przez miasto. Chodził Władek ulicami, wbiegającymi w pole, widział stare sady, okalające nowe bloki mieszkalne, głoszące wierzbę, znaczące szlak nowoczesnych nawierzchni.

Raz jeszcze — na krótko — musiał Bernard wjechać z Nowej Huty. Przed uruchomieniem pierwszych pieców w Kombinacie — dyrekcja wysłała go na kurs wyłapiaczy lu huty Baildon. Pojechał razem z Władkiem. W czasie kursu dowiedział się, że w Nowej Hucie uruchamiają pierwszy piec. Nauka skończyła się — byli już przygotowani do pracy przy piecu. A dłużej nie mogli wytrzymać: tam, w Nowej Hucie, zaczynają topić stal. Wiadomość dojarła do nich wesołom.

Nagły wyjazd

Raz jeszcze — na krótko — musiał Bernard wjechać z Nowej Huty. Przed uruchomieniem pierwszych pieców w Kombinacie — dyrekcja wysłała go na kurs wyłapiaczy lu huty Baildon. Pojechał razem z Władkiem. W czasie kursu dowiedział się, że w Nowej Hucie uruchamiają pierwszy piec. Nauka skończyła się — byli już przygotowani do pracy przy piecu. A dłużej nie mogli wytrzymać: tam, w Nowej Hucie, zaczynają topić stal. Wiadomość dojarła do nich wesołom.

Polityka

Spółni sta. Pierwszy wytop stali odbył się poprzedniego dnia. Ale czekała ich inna, poważniejsza wieść: za dwadzieścia dni będzie uruchomiony drugi piec. Piec, który obsługiwać będzie młodzież. Brzyda poleceno zorganizować Marczakowi. Narazie było ich dwóch, potem przyszedł Mieczysław Czepiec i Władysław Gręb.

Ale gdy minęła pierwsza radość — znowu zza nich ukazał się cały nocny trudności. Najbardziej wrażliwy radziecki, lutowy piec elektryczny, wobec którego stanęła brzyda — dla Marczaka był pełen tajemnic. Lęk o skomplikowana, bezczenna maszynę, świadomość swoich braków paraliżowała go. Bał się też o każdy ruch członków brzyady. Co najgorsze — brakowało im narzędzi.

Nowe Książki

Ogowiedź o wielkim uczonym i o wielkim bojowniku o pokój

Mała, niepokazana broszurka. Kto jednak tylko weźmie do ręki „Curie uczony i bojownik o pokój” (str. 108, 21, 250) — nie odwróci się wpięrow, nim całosci nie przeczyta. We wstępie wiceprzewodniczącego Polskiego Komitetu Obrobców Pokoju prof. L. Infeld tak ocenia pracę biograficzną: „Napisana z dużym talentem książka Kuzniecowa — to krótka opowiedź o człowieku wielkiego serca i wielkiego umysłu, o wielkim uczonym i wielkim bojowniku o pokój, o obywatelu Francji i o przyjacielu Polski — o Fryderyku Joliot-Curie”. Krótką są przedmową prof. Infeld kończy tymi słowami: „Dla milionów ludzi jest Fryderyk Joliot-Curie symbolem wielkiego uczonego, który życie swe poświęca walce o wielką sprawę: aby nauka służyła nie śmierci, ale życiu, i aby stała się źródłem szczęścia całej ludzkości”. Cały tok opowiadania Kuzniecowa podkreśla znaczenie tych słów.

Autor w pierwszym rozdziale „Przyjaciel prostych ludzi” kreśli sylwetkę prof. Joliot-Curie, syna ludu francuskiego i słowunek don prostych ludzi na całym świecie — przede wszystkim jednak w Francji. Następnie pokazuje trudną drogę zyciową tego 32-letniego dzieła syna komunarda, wpływ jaki wywarł na wielki postępowy fizyk francuski Paul Langevin, opisuje prace w laboratorium Marii Curie-Skłodowskiej, małżeństwo z Ireną Curie i zajęcie się fizyką atomową. Przedstawiając w sposób przystępny wagę odkrycia naukowych wszytynego uczonego i jego wciąż rosnącą sławę — Kuzniecowa nie zapomina nigdy o człowieku. Widzimy jak Joliot-Curie coraz głębiej rozumie układ sił w otaczającym go świecie. Jak nie zamyla się w ciastnej kapliczce rzekomo politycznej nauki, jak poznaje zjawisk społecznych prowadzi go w przodujące szeregi bojowników o pokój. A kiedy zaprzeczana amerykańskiemu kapitalizmowi kilka zdradów, rządząca Francją, usunęta Joliot-Curie ze stanowiska kierownika Naczelnego Komisarjatu do spraw Energii Atomowej, młodzień francuska w wspaniałej manifestacji wyraziła swoje głębokie przywiązanie do człowieka, który całe życie walczy o to, by energie atomowa zaprzac w służbę pokojowego budownictwa. — Książeczka kończy opis ostatnich dwu lat pracy i walki wielkiego uczonego, przewodniczącego Światowej Rady Pokoju, laureata Międzynarodowej Stalinowskiej Nagrody Pokoju.

NOW.

Wystawa karykatury polskiej

Co to jest karykatura? Słowo to pochodzi od włoskiego słowa „caricare”, to znaczy przeladowywać, przesadzać. Możemy stwierdzić, że jest to umiślenie podkreślenia, wyolbrzymienia cech znamiennych w naturze, np. cech najbardziej istotnych u człowieka, podkreślających jego charakter.

Pierwsi karykatury znajdujemy już w najstarszych znanych nam dziełach sztuki, przewijają się one poprzez wielki historię sztuk plastycznych. W wieku XVIII karykatura, jak ndbyw wrodzenia się, tworząc samodzielny rodzaj. W opacie tej tworzyli wielcy twórcy karykatury: Hogarth, krzywk obyczajowy i życia burżuazji Anglii; Goya, twórcą wstrząsających wizerunków walki ludu hiszpańskiego z napoleońskim najeźdźcą; Daumier, nierzówny mistrz rysunku, uspołeczniony swym drapieżnym obłokiem rewolucyjnej walki ludu francuskiego 1830, 1848 i 1870 roku.

Karykatura była zawsze sztuką społeczną, polityczną, służyła postępi. Okresy jej rozkwitu są nierozłącznie związane z okresami burliwych walk politycznych i ruchów wolnościowych. Zwalczala ona zawsze to, co stare zmuszało, wstecz, przeciwstawiała się niesprawiedliwości, przemocy, wszystkim klasowemu, piktowała głupotę.

Wystawa karykatury polskiej otwarta obecnie w gmachu Arsenalu w Warszawie, jest pierwszym tego rodzaju przeglądem historycznym do roku naszej karykatury politycznej i obyczajowej, jest wymownym dokumentem jej postępowych tradycji, tak chętnie przemilczanych przez burżuazjną wiedzę o sztuce.

Złoty okres naszej karykatury społeczno-obyczajowej przypada na wiek Oświecenia. Na wystawie znajdujemy święte rysunki — szkice z natury Jana Piotra Norblina, przedstawiające charakterystyczne typy ludu i szlachty, o wyraźnym zacięciu satyrycznym oraz rysunki jednego z najwybitniejszych malarzy i karykaturzystów tego czasu, Aleksandra Orłowskiego. Wizerunek szlachty, który przekazał nam on, demaskuje dekadencję i upadek, zafaczenie i bezmyślność, warcholstwo i ciemnotę tej ginącej klasy.

Kontynuatoremi tradycji karykatury obyczajowej w XIX wieku był Franciszek Kostrzewski, autor bardzo popularnych podówczas scenek burżuazyjnych, ciekawie obserwowanych, czerpanych z życia ulicy, mieszczańskiego mieszkańca. Czy wsi podwarszawskiej. Kostrzewski wdział istniejące w społeczeństwie nierówności i sprzeczności klasowe i poddawał je krytyce, niezbyt zresztą ostrej. Główną jego zasługą w tym, że ukazał prawdziwe oblicze dawnej Warszawy, bez szminek i różu, obserwowal i łapał życie na gorąco, znając wszystkie jego codzienne troski i radości. Kostrzewski to jeden z ostatnich reprezentantów satyry społeczno-obyczajowej tego tak interesującego gatunku, znikającego się dziś niestety w zaniku.

Wraz z rozwojem prasy powstawała polityczna karykatura prasowa, która w Polsce w pełni rozwinęła się w dwudziestolecie międzywojennym. Autorzy wystawy kierowali się słuszną myślą wydobycia

Jan Lenica

najbardziej ostrego, postępowego nurtu tego okresu, ukazującego prawdziwe oblicze rzeczywistości polskiej. Wystawione prace, zamieszczone przed wojną w lewicowej prasie legalnej i nielegalnej, są dowodami walki, jaka prowadziła demokracja polska z kapitalizmem, rodzimym faszyzmem i sanacją. Materiał zebrany w tym dziale jest niezwykle interesujący, w dużej części nieznan lub zapomniany. Karykatura tego okresu ostro i zjadliwie demaskuje prawdziwe oblicze i kulisy sanacyjnej Polski, zdiera maskę zakłamania i obłudy z twarzy burżuazji i mieszczaucha, wskazuje społeczeństwu na niebezpieczeństwo hitlerizmu i faszyzmu.

W latach tych karykatura polska dojrzała ideowo, stawała się coraz bardziej ostro i skutecznie narzędziem walki z wrogiem klasowym. Nie mniej była ona obciążona pewnymi naleciałościami formalistycznymi, co zaciżyło również na rozwoju karykatury politycznej w pierwszych latach istnienia Ludowego Państwa.

Dział karykatury współczesnej jest na wystawie bardzo obszerny, wydaje się nawet, że materiał ten można było poddać silniejszej selekcji, zarówno pod względem doboru tematycznego, jak i poziomu artystycznego.

Przeład ułożony jest chronologicznie, odzwierciedlając najważniejsze wydarzenia polityczne i ekonomiczne naszego kraju — jest to założenie niesątpliwie słuszne.

Czy nasza karykatura polityczna w pełni oddała te przemiany? Czy wypełnia swoje zadania w dziele walki o pokój i socjalizm?

W dużej mierze — tak. W

ROK SZKOLNY ZAKOŃCZYŁ SIĘ

Z Wami są serca i myśli całego narodu

Wakacje — czas radosnego odpoczynku

Jerzy Piorkowski

A więc spory, można śmiało powiedzieć milowy ślup na drodze życia już za Wami. Tydzień, dziesiątki tysięcy młodych chłopów i dziewcząt kończy w upalne czerwcowe dni szkoły podstawowe, ogólnokształcące, zawodowe i pedagogiczne, wychodzi z sal lekcyjnych i warsztatów.

Dla jednych jest to tylko zakreślenie nowego etapu i w wakacjach włączają ich w potężny mur szkół uniwersyteckich i innych uczelni.

Dla innych obecne czerwcowe dni — to rozstanie się ze szkolną ławką.

Wiele dziesiątków tysięcy młodych ludzi stoi przed nieznajomym jutrem, jakże odmiennym niż wczoraj, i stąd nie dziwno, iż w duszy obok ciężkiej ogromnej swiasty i ludzkiej wspaniałości, niekiedy kropla smutku. Co za świat, co za ludzie — myśli młoda naukowiczka. Jak odnosi się do niej w tej chwili, co ją do niej wypada mi pojąć i pracować. Jak przynajmniej tam w pracy — i przyszły uczeń, i starsi — ten ojciec i matka. Jaka będzie fabryka, w której będę pracować? — myśli młody elektryk. Jak odnosi się do niego robotnik, dyrektor? Jaka będzie moja nowa rola? — myśli przyszły student.

Takie i tym podobne pytania zadaje sobie tysiące młodych ludzi, którzy już jutro, po krótkim czasie, w pierwszych godzinach pracy, lub będą uczyć się dalej.

Naturalnie rozmawiać oni je sobie patrząc na świat i życie. Jedni, a tych jest zdecydowanie więcej, chcą wiedzieć, jak przynajmniej, w którym kierunku iść. Inni, a tych jest zdecydowanie mniej, chcą wiedzieć, jak przynajmniej, w którym kierunku iść. Inni, a tych jest zdecydowanie mniej, chcą wiedzieć, jak przynajmniej, w którym kierunku iść.

Warto więc przypomnieć tu kilka słów o tym, co jest najważniejszą rzeczą, o której należy pamiętać, o której należy pamiętać, o której należy pamiętać.

Dla opuszczającej szkoły młodej dziewczyny w wielu krajach, która ukończyła szkołę podstawową w Niemczech zachodnich i amerykańskich, a która nie ma szansy na dalszą naukę, w tym celu, w tym celu, w tym celu.

Warto więc przypomnieć tu kilka słów o tym, co jest najważniejszą rzeczą, o której należy pamiętać, o której należy pamiętać, o której należy pamiętać.

Warto więc przypomnieć tu kilka słów o tym, co jest najważniejszą rzeczą, o której należy pamiętać, o której należy pamiętać, o której należy pamiętać.

Warto więc przypomnieć tu kilka słów o tym, co jest najważniejszą rzeczą, o której należy pamiętać, o której należy pamiętać, o której należy pamiętać.

Warto więc przypomnieć tu kilka słów o tym, co jest najważniejszą rzeczą, o której należy pamiętać, o której należy pamiętać, o której należy pamiętać.

Warto więc przypomnieć tu kilka słów o tym, co jest najważniejszą rzeczą, o której należy pamiętać, o której należy pamiętać, o której należy pamiętać.

Warto więc przypomnieć tu kilka słów o tym, co jest najważniejszą rzeczą, o której należy pamiętać, o której należy pamiętać, o której należy pamiętać.

Warto więc przypomnieć tu kilka słów o tym, co jest najważniejszą rzeczą, o której należy pamiętać, o której należy pamiętać, o której należy pamiętać.

Nadeszły wakacje. Jakże życzenia u progu wakacji ślą Wam dzisiaj, koleżanki i koleżki ze szkół — Wasi rodzice, nauczyciele, wychowawcy, społeczeństwo naszego kraju?

Powszechnym ich życzeniem jest, by wakacje przyniosły Wam jak najwięcej pożytku, by każdy dzień przyniósł Wam nowe wrażenia, cenne doświadczenia, wzbogacił Was umysł, rozwinął twórczą fizyczną — tak — byście powrócili do szkół pełni radości, nowych sił, zapalą i entuzjazmu do dalszej nauki.

Odpowiedź na pytanie — w jaki sposób spędzić wakacje — nie jest w naszym kraju sprawą dla nikogo obojętną, nie jest „prywatną” sprawą ucznia. Mówimy — mają to być wakacje spędzone z pożytkiem, twórczo. To znaczy — takie wakacje, podczas których uczniowie dbać będą o swoje zdrowie, uprawiać sport, krajoznawstwo, turystykę, dbać o swój rozwój kulturalny, korzystając z rozrywek kulturalnych, z teatru, kina, koncertów, bibliotek, takie wakacje, w czasie których rozwijać i pogłębiać będą swoją wiedzę ogólną i polityczną, poprzez odczyty, czytelnictwo książek, gazet itd.

To znaczy — takie wakacje, podczas których uczniowie będą o swoje zdrowie, uprawiać sport, krajoznawstwo, turystykę, dbać o swój rozwój kulturalny, korzystając z rozrywek kulturalnych, z teatru, kina, koncertów, bibliotek, takie wakacje, w czasie których rozwijać i pogłębiać będą swoją wiedzę ogólną i polityczną, poprzez odczyty, czytelnictwo książek, gazet itd.

To znaczy — takie wakacje, podczas których uczniowie będą o swoje zdrowie, uprawiać sport, krajoznawstwo, turystykę, dbać o swój rozwój kulturalny, korzystając z rozrywek kulturalnych, z teatru, kina, koncertów, bibliotek, takie wakacje, w czasie których rozwijać i pogłębiać będą swoją wiedzę ogólną i polityczną, poprzez odczyty, czytelnictwo książek, gazet itd.

To znaczy — takie wakacje, podczas których uczniowie będą o swoje zdrowie, uprawiać sport, krajoznawstwo, turystykę, dbać o swój rozwój kulturalny, korzystając z rozrywek kulturalnych, z teatru, kina, koncertów, bibliotek, takie wakacje, w czasie których rozwijać i pogłębiać będą swoją wiedzę ogólną i polityczną, poprzez odczyty, czytelnictwo książek, gazet itd.

To znaczy — takie wakacje, podczas których uczniowie będą o swoje zdrowie, uprawiać sport, krajoznawstwo, turystykę, dbać o swój rozwój kulturalny, korzystając z rozrywek kulturalnych, z teatru, kina, koncertów, bibliotek, takie wakacje, w czasie których rozwijać i pogłębiać będą swoją wiedzę ogólną i polityczną, poprzez odczyty, czytelnictwo książek, gazet itd.

To znaczy — takie wakacje, podczas których uczniowie będą o swoje zdrowie, uprawiać sport, krajoznawstwo, turystykę, dbać o swój rozwój kulturalny, korzystając z rozrywek kulturalnych, z teatru, kina, koncertów, bibliotek, takie wakacje, w czasie których rozwijać i pogłębiać będą swoją wiedzę ogólną i polityczną, poprzez odczyty, czytelnictwo książek, gazet itd.

To znaczy — takie wakacje, podczas których uczniowie będą o swoje zdrowie, uprawiać sport, krajoznawstwo, turystykę, dbać o swój rozwój kulturalny, korzystając z rozrywek kulturalnych, z teatru, kina, koncertów, bibliotek, takie wakacje, w czasie których rozwijać i pogłębiać będą swoją wiedzę ogólną i polityczną, poprzez odczyty, czytelnictwo książek, gazet itd.

To znaczy — takie wakacje, podczas których uczniowie będą o swoje zdrowie, uprawiać sport, krajoznawstwo, turystykę, dbać o swój rozwój kulturalny, korzystając z rozrywek kulturalnych, z teatru, kina, koncertów, bibliotek, takie wakacje, w czasie których rozwijać i pogłębiać będą swoją wiedzę ogólną i polityczną, poprzez odczyty, czytelnictwo książek, gazet itd.

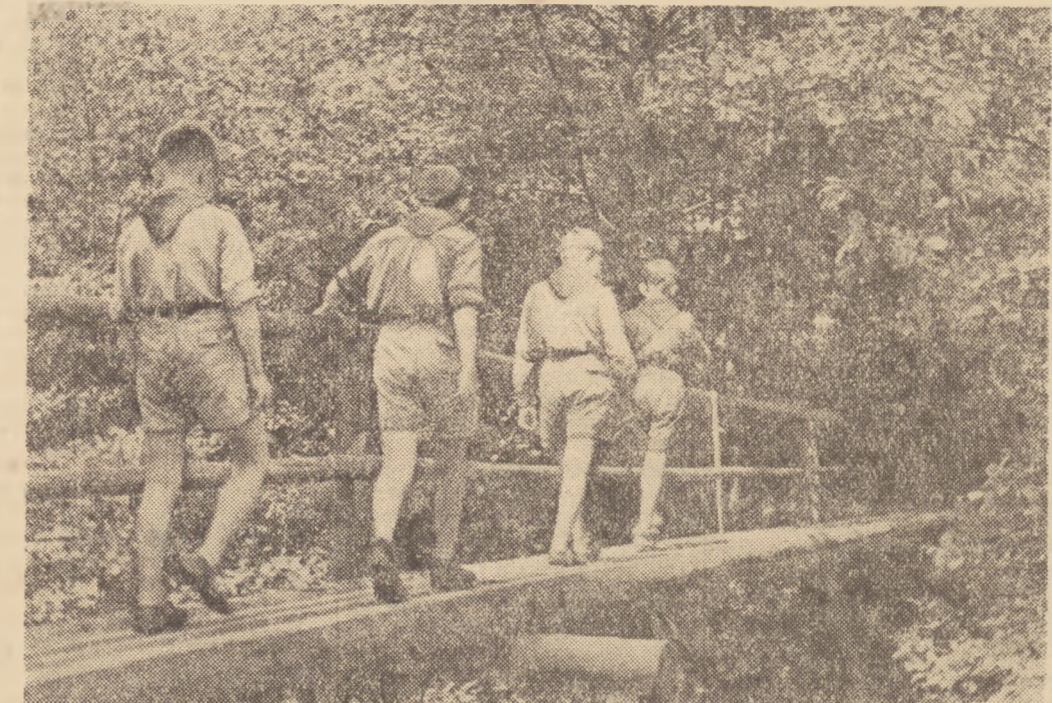
To znaczy — takie wakacje, podczas których uczniowie będą o swoje zdrowie, uprawiać sport, krajoznawstwo, turystykę, dbać o swój rozwój kulturalny, korzystając z rozrywek kulturalnych, z teatru, kina, koncertów, bibliotek, takie wakacje, w czasie których rozwijać i pogłębiać będą swoją wiedzę ogólną i polityczną, poprzez odczyty, czytelnictwo książek, gazet itd.

To znaczy — takie wakacje, podczas których uczniowie będą o swoje zdrowie, uprawiać sport, krajoznawstwo, turystykę, dbać o swój rozwój kulturalny, korzystając z rozrywek kulturalnych, z teatru, kina, koncertów, bibliotek, takie wakacje, w czasie których rozwijać i pogłębiać będą swoją wiedzę ogólną i polityczną, poprzez odczyty, czytelnictwo książek, gazet itd.

To znaczy — takie wakacje, podczas których uczniowie będą o swoje zdrowie, uprawiać sport, krajoznawstwo, turystykę, dbać o swój rozwój kulturalny, korzystając z rozrywek kulturalnych, z teatru, kina, koncertów, bibliotek, takie wakacje, w czasie których rozwijać i pogłębiać będą swoją wiedzę ogólną i polityczną, poprzez odczyty, czytelnictwo książek, gazet itd.

To znaczy — takie wakacje, podczas których uczniowie będą o swoje zdrowie, uprawiać sport, krajoznawstwo, turystykę, dbać o swój rozwój kulturalny, korzystając z rozrywek kulturalnych, z teatru, kina, koncertów, bibliotek, takie wakacje, w czasie których rozwijać i pogłębiać będą swoją wiedzę ogólną i polityczną, poprzez odczyty, czytelnictwo książek, gazet itd.

To znaczy — takie wakacje, podczas których uczniowie będą o swoje zdrowie, uprawiać sport, krajoznawstwo, turystykę, dbać o swój rozwój kulturalny, korzystając z rozrywek kulturalnych, z teatru, kina, koncertów, bibliotek, takie wakacje, w czasie których rozwijać i pogłębiać będą swoją wiedzę ogólną i polityczną, poprzez odczyty, czytelnictwo książek, gazet itd.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Jedną z ulubionych przez dzieci i młodzież form wypoczynku są obozy wędrowne. Uczestnicy obozów zwiedzają najpiękniejsze zakątki naszego kraju, uczą się lepiej kochać ziemię ojczystą.

Barbara Kozak

Kl. X-b Liceum im. Konopnickiej w Inowrocławiu

Delegat na IV Światowy Festiwal Młodzieży i Studentów w Bukareszcie

Dobrym wynikiem w nauce i pracy społecznej zawdzięczam wybór na Festiwal

Jestem uczennicą klasy Xb II Państwowej Szkoły Ogólnokształcącej im. Marii Konopnickiej w Inowrocławiu. Kocham szkołę i mój klasowy kolektyw, w którym razem uczymy się i pracujemy. W ciągu minionego roku starałam się dawać z siebie wszystko, aby mieć dobre wyniki, a z każdego przedmiotu starałam się wyciągnąć coś, co mnie szczególnie interesowało: z historii, języka polskiego, matematyki i zoologii. Najgorzej szła mi nauka języka angielskiego. Z trudnością przychodziło mi uczenie się wymowy i pisowni angielskiej. Ale powiedziałam sobie: „trudności trzeba łamać” i zabrałam się energicznie do uczenia się tego przedmiotu, poświęcając mu wiele czasu. Wkrótce trudności zniknęły, otrzymałam dobrą ocenę, a nawet pomagałam innym. Pomoc udzielałam przede wszystkim koleżankom, które miały trudności z nauką. Nauka połączona z pracą społeczną dała mi bardzo wiele. Pomogła mi pełniej zrozumieć wiele przemian dokonujących się w naszym społeczeństwie.

Jako agitatorka Frontu Narodowego zetknęłam się z ludźmi z wielu środowisk. Od nich nauczyłam się jeszcze bardziej kochać swoją szkołę i pracę społeczną. Prowadzone z nimi dyskusje na temat zagadnień życia społecznego i wydarzeń międzynarodowych, produkcji przemysłowej w Polsce i spółdzielczości, produkcyjnej, wzmocniły moje idee polityczne.

Wyjaśniając wyborcom trudne zagadnienia elegałam sama do lektury społeczno-politycznej, szukając tam wytłumaczenia wielu zagadnień. Przez to pogłębiałam swoje wiadomości, a moje argumenty w dyskusjach nie były powierzchowne.

W naszej szkole istniało Szkolne Koło Lig Lotniczej (obecnie LPZ), które początkowo nieudolnie przyciągało młodzież i nie miało zainteresowania uczniów. Starałam się podnieść Koło Lig Lotniczej do rzędu produkcyjnych i nie żałowałam pracy. Chodziło mi o rozpowszechnienie lotnictwa wśród młodzieży szkolnej. Udało mi się to. Koło nasze uzyskało pierwsze miejsce w województwie.

Starałam się pracować wszędzie tam, gdzie potrzebna była pomoc, dlatego zapewne wysunęłam moją kandydaturę na IV Światowy Festiwal w Bukareszcie. Jest to dla mnie dowód ogromnego zaufania, którego postaram się nie zawieść i jeszcze lepiej i więcej pracować po wakacjach.

Wielokrotnie i prosto, a Magdalena Sadowska w sposób szczerzy otwiera postać „Penelopi”, najbardziej dojrzały i zrównoważony junacki szkolnego hufca. Odbiorcy duża siłą komijną Wiesław Michniewski daje w roli Józka Glimasa próbkę dobrej aktorskiej roboty. Zbigniew Stokowski jako Walek Gac dotrzymuje na ogół pola Łączowiczki i Michniewskiemu. Rola jego jest tylko mniżej wzięciem zarysowana w samym tekście sztuki.

Reżyser spektaklu nie bardzo sobie jednak poradził z przedstawicielami starszego pokolenia. W efekcie otrzymaliśmy przedstawienie nierówne, osłabiające raczej siłę oddziaływania wiodułu na naszą młodzież. Pozytywne strony reżyserii, o których wyżej pisaliśmy, nie okupują takich błędów jak potraktowanie roli Glimasa przez Bronisławę Dardzińskiego czy małżeństwa Wójcików przez Jerzego Wasowicza i Stefanę Koronacką. Postacie te są bezbarwne i nieciekawe. Pozytywnie natomiast wypadła ocenie wysiłek Jadvigi Kurylukówny i Haliny Różańskiej w rolach ciotek Teresy — Klotyldy i Matyldy, mimo że nad postaciami tymi ciąży fałszywa koncepcja reżyserska kierująca aktorów w stronę groteski i szarż. Wołech Zakórski z powagą i przekonującą siłą odzwierciedla postać przewodniczącego spółdzielni.

Jak każdy się orientuje, wiodułu to także „komedia z muzyką”. Niestety, o muzyce Alina Wolna nie da się powiedzieć za dużo dobrych słów. Jest ona nieatrakcyjna, razi swym ubóstwem, nie przykuwa uwagi słuchacza i niezupełnie podbudowuje akcję wiodułu, istniejąc jakby na jego marginesie. Również mocno szwankuje oprawa plastyczna spektaklu. Częste zmiany dekoracji wymagają raczej dekoracji skróconych, ustawionych na tle kotar. Wprowadzenie białych szpitalnych przesłania, oleodrukowych chatek do przypadko-

W zawodzie nauczycielskim pracuję od 8 lat. Zawsze na koniec roku szkolnego próbuję ocenić wynik swej pracy. Robię to i w tym roku.

We wrześniu ub. roku została wychowawczynią klasy VII-a w nowej szkole TPD nr 22. Klasa była „trudna”. Młodzież przyszła do niej z 18 szkół, zasób wiadomości był bardzo różnorodny i to wpływało na słaby poziom klasy.

Rozumiałam, że podniesienie poziomu tej klasy to naczelne zadanie, to mój wkład w realizację Planu 6-letniego. Stwierdziłam, że moja klasa jest słabą — zmobilizowałam swoje siły. Chciałam uczynić uczniów współodpowiedzialnymi za wyniki nauki, na początku każdego miesiąca zapoznawałam ich ze szczegółowym planem materiału. Potem wspólnie omawialiśmy to co przerobiliśmy w minionym miesiącu. Te krótkie narady produkcyjne mobilizowały uczniów do pracy, pozwalały im zrozumieć konieczność pracy w domu.

Moi uczniowie — dzieci Polskiej Ludowej śmiało i z dumą mówili o swych ojcach — robotnikach z fabryk i budowl, z

zostało powołanych do służby Ojczyźnie w Brygadach SP. Niech sprawą ich ambicji będzie dążenie do przodowania w pracy dla Ojczyzny.

Tysiącem uczniem i uczniów powierzono odpowiedzialne obowiązki wychowawców na koloniach dla dzieci. Dbajcie o dzieci troskliwie, sumiennie, z miłością, z poczuciem wielkiej odpowiedzialności, dbajcie o ich zdrowie, rozwijajcie ich zainteresowania, pogłębiajcie ich wiedzę, kształtujcie ich charakter, wychowujcie dzieci na dzielnych obywateli naszego kraju.

Wielu zetempowców będzie uczestnikami obozów szkoleniowych ZMP. Ich wiedza zdobytą na kursach służyć ma polepsze-

nia pracy organizacji zetempowskiej w szkołach, sprawić lepsze wychowanie młodego pokolenia Polski Ludowej, wypełniania wakatów XII Plenum Zarządu Głównego ZMP. Trzeba więc na obozach szkoleniowych sumiennie zdobywać wiedzę polityczną, szerokość wiedzy, swymi doświadczeniami, wynikami swej dalekowzrostowej pracy, szukać bezustannie dróg i możliwości polepszenia ideowo-wychowawczej pracy ZMP w szkołach.

Tysiące uczniów i uczniów ze szkół i techników zawodowych odbywać będą w czasie wakacji praktyki, na budowlach, w zakładach przemysłowych, uczelniach i instytucjach — na wsi. Mają oni możliwość łączenia teorii z praktyką, pogłębić i rozszerzyć swoje wiadomości, zdobyć nowe umiejętności — wysoki kwalifikacje zawodowe.

Niech każdy z Was tam gdziekolwiek będziecie w czasie wakacji, będziecie nieustraszone, agitatorami i propagandystami idei IV Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów. Niech każdy z Was niesie do mas młodzieży słowa prawdy o przygotowaniach, przebiegu i wynikach Festiwalu, o braterstwie młodzieży, o sytuacji młodzieży w krajach kapitalistycznych i w krajach obozu pokójki i socjalizmu. Niech ambicją każdego ucznia będzie przywitanie udziałem Festiwalu wzmocnienia działalności społecznej, wydajną pracą, lepszymi wynikami sportowymi, takimi czynami jak zakładanie nowych kół sportowych, organizowanie zespołów artystycznych, czytelnictwo, pomoc w pracy kół ZMP na wsi i innych.

Wakacje rozpoczęły się. Powinności spędzić je tak, by 1 września nikt z Was nie musiał żałować zmarnowanych dni, by każdy powracał do szkoły z poczuciem, iż były to wakacje spędzone twórczo, z pożytkiem dla Was i dla naszej Ojczyzny. (J.W.)

Z ufnością przekazują swych uczniów do szkół zawodowych i ogólnokształcących

Janina Gredzińska

nauczycielka Szkoły TPD Nr 22 w Warszawie

Wielu uczniów i uczniów wzięło udział w budowie szczęśliwego jutra, w walkę o pokój.

Klasa pracowała. Zanikała wśród uczniów chęć oszukania nauczyciela, liczenia na to, że się uda”. Klasa stawiała się z zapałem kolektywem, którego członkowie czuli się odpowiedzialni za wyniki nauki swych kolegów.

Wręcz z nauką rozwijała się

praca pozalekcyjna. Uczniowie klasy VII-a pełnili funkcje w samorządzie szkolnym, w radzie dziewczyn. Ogromną pomoc w osiągnięciu lepszych wyników nauki i wychowania wykazała organizacja harcerska. Kolarzy najlepszych swych siedmiu harcerzy przygotowała do wstąpienia w szeregi ZMP.

Bez lęku rozpoznaliśmy egzamin w tej klasie. Uczniowie wykazywali powojną stosunek do egzaminów. Spokojnie, lecz z powagą odpowiadali na postawione zagadnienia, toteż z przyjemnością wypisywałam świadectwa ukończenia szkoły: na 23 uczniów jest 6 z wynikami bardzo dobrymi, 6 z dobrymi, reszta z dostatecznymi.

Z ufnością przekazują swych uczniów do szkół ogólnokształcących i zawodowych. Wierze, że systematowość i pracowitość, którą starałam się im zaszczepić, będą rozwijały w dalszym ciągu, a ja podobnie jak oni będę nadal pogłębiała swą wiedzę na Uniwersytecie Warszawskim.

Uczę się być jeszcze więcej dla siebie i dla wszystkich tych, których w przyszłości państwo ludowe powierzy mi do wychowania.

100 X „TOR PRZESZKÓD”

Młodzieżowy TEATR NOWEJ WARSZAWY obchodzi piętnasty jubileusz; po raz 100 wystawiano sztuki wiodułu sportowego Scenariusz i Eosia pl. „Tor przeszkód”.

Wiodułu ten (o którym szeroko pisaliśmy w lutym br. z okazji przedstawienia na scenie Teatru Młodego Widza we Wrocławiu) trafił na wielki trybun sceny w kraju. Wszędzie — jak w Warszawie — cieszy się sympatyczną młodzieżową publicznością, która tłumnie spełnia co dzień wiązanie.

W dniu 100-ego przedstawienia w Teatrze Nowej Warszawy ślemy autorów i grupę pracowników Teatru serdecznie życzenia dalszej owocnej pracy.

Dziesięć z hufca szkolnego SP wychodzi na wieś na akcję zniwną. W pracy swej napotyka na opór grupy wiejskich łobuziaków, próbujących za namową rodziców występować przeciwko „przekładowi” przez nie „nowym postępowaniu”. Chłopcy pod wodzą Antka Kobieli dotykają junackim, strasząc i omijając. Ale rozsolone dziewczęta nie poddają się. Energetyczna Basia urabia osobistym i wielkim sprytem podobną serce przywódcy chłopców, a roz-

Scena z wiodułu sportowego „Tor przeszkód”. Foto — E. Hartwig

(Kolejny odcinek powieści J. S. Stawińskiego „Herkulesy” zamieścimy w następnym numerze).

